

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı : 2017/176
Karar Sayısı : 2017/173
Karar Tarihi : 28.12.2017
R.G. Tarih – Sayı : Tebliğ edildi.

İTİRAZ YOLUNA BAŞVURAN: Adana Bölge Adliye Mahkemesi 9. Ceza Dairesi

İTİRAZIN KONUSU: 26.9.2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu’nun 274. maddesinin (1), (2) ve (3) numaralı fıkralarında yer alan “*Aleyhine tanıklık yapılan...*” ibarelerinin Anayasa’nın 2., 10. ve 38. maddelerine aykırılığı ileri sürülerek iptaline karar verilmesi talebidir.

OLAY: Şüphelinin yalan tanıklık suçuyla cezalandırılması talebiyle açılan kamu davasında verilen hükmün açıklanmasının ertelenmesi kararının, erteleme süresi içinde şüphelinin başka bir suç işlemesi nedeniyle açıklanması üzerine yapılan kanun yolu başvurusunda itiraz konusu kuralın Anayasa’ya aykırı olduğu kanısına varan Mahkeme, iptali için başvurmuştur.

I. İPTALİ İSTENEN KANUN HÜKMÜ

Kanun’un itiraz konusu kuralın da yer aldığı 274. maddesi şöyledir:

“Etkin pişmanlık

Madde 274- (1) Aleyhine tanıklık yapılan kişi hakkında bir hak kısıtlamasını veya yoksunluğunu sonuçlayacak nitelikte karar verilmeden veya hükümden önce gerçeğin söylenmesi halinde, cezaya hükmolunmaz.

(2) Aleyhine tanıklık yapılan kişi hakkında bir hak kısıtlamasını veya yoksunluğunu sonuçlayacak nitelikte karar verildikten sonra ve fakat hükümden önce gerçeğin söylenmesi halinde, verilecek cezanın üçte ikisinden yarısına kadarı indirilebilir.

(3) Aleyhine tanıklık yapılan kişi hakkında verilen mahkûmiyet kararı kesinleşmeden önce gerçeğin söylenmesi halinde, verilecek cezanın yarısından üçte birine kadarı indirilebilir.”

II. İLK İNCELEME

1. Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü hükümleri uyarınca yapılan ilk inceleme toplantısında, başvuru kararı ve ekleri, Raportör Berrak YILMAZ tarafından hazırlanan ilk inceleme raporu, itiraz konusu kanun hükmü okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

2. Anayasa’nın 152. ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun’un 40. maddelerine göre bir davaya bakmakta olan mahkeme, bu davada uygulanacak bir kanun veya kanun hükmünde kararnamenin hükümlerini Anayasa’ya

aykırı görürse veya taraflardan birinin ileri sürdüğü aykırılık iddiasının ciddi olduğu kanısına varırsa, o hükmün iptali için Anayasa Mahkemesine başvurmaya yetkilidir. Ancak, bu kurallar uyarınca bir mahkemenin Anayasa Mahkemesine başvurabilmesi için elinde yöntemince açılmış ve mahkemenin görevine giren bir davanın bulunması ve iptali istenen kuralın da o davada uygulanacak olması gerekmektedir. Uygulanacak yasa kuralları, davanın değişik evrelerinde ortaya çıkan sorunların çözümünde veya davayı sonuçlandırmada olumlu ya da olumsuz yönde etki yapacak nitelikte bulunan kurallardır.

3. Başvuran Mahkeme 5237 sayılı Kanun'un, 274. maddesinin (1), (2) ve (3) numaralı fıkralarında yer alan "*Aleyhine tanıklık yapılan...*" ibarelerinin iptalini talep etmektedir. İtiraz konusu kuralın yer aldığı maddede üç bent hâlinde yalan tanıklıkta etkin pişmanlık hükümleri düzenlenmiş olup itiraz konusu kurallarla maddede belirlenen durumlarda etkin pişmanlığın sadece aleyhe yapılan tanıklık hakkında uygulanacağı öngörülmektedir.

4. Bakılmakta olan davada söz konusu olan yalan tanıklık, aynı iddianame ile haklarında silahlı tehdit, kasten yaralama, yaralamaya teşebbüs, mala zarar verme suçlarıyla cezalandırılmaları talep edilen diğer şüphelilerin lehine yapılan yalan tanıklıktır. Maddede yer alan etkin pişmanlık hükümleri sadece aleyhe tanıklık yapan kişi hakkında öngörülmüş olup maddede yer alan her üç fıkra da aleyhine tanıklık yapılan kişi hakkında bir hak kısıtlaması veya yoksunluğuna sebep olacak bir karar verilmesi, hüküm verilmesi veya mahkûmiyet kararının kesinleşmesi aşamasında gerçeğin söylenmesi halinde bir derecelendirme yapmış ve verilecek cezaya ilişkin indirimleri de bu aşamalara göre farklılaştırmıştır. Bu bağlamda, maddede yer alan her üç fıkranın da aleyhe tanıklık yapılması nedeniyle ortaya çıkan hak kısıtlaması, hak yoksunluğu, hüküm veya mahkûmiyet kararı nedeniyle sanığın zarar görmesi hallerine ilişkin olduğu dikkate alındığında sadece aleyhe tanıklık yapılması durumu için öngörülen bu durumların lehe tanıklık yapılması halinde uygulanacak kural olarak değerlendirilemeyeceği açıktır. Dolayısıyla itiraz konusu ibareler, başvuruda bulunan Mahkemenin bakmakta olduğu davada uygulanacak kural değildir.

5. Açıklanan nedenlerle itiraz konusu kurala ilişkin başvurunun Mahkemenin yetkisizliği nedeniyle reddi gerekir.

III. HÜKÜM

26.9.2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 274. maddesinin (1), (2) ve (3) numaralı fıkralarında yer alan "*Aleyhine tanıklık yapılan...*" ibarelerinin, itiraz başvurusunda bulunan Mahkemenin bakmakta olduğu davada uygulanma olanağı bulunmadığından, başvurunun Mahkemenin yetkisizliği nedeniyle REDDİNE, 28.12.2017 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan
Zühtü ARSLAN

Başkanvekili
Burhan ÜSTÜN

Başkanvekili
Engin YILDIRIM

Esas Sayısı : 2017/176
Karar Sayısı : 2017/173

Üye

Serdar ÖZGÜLDÜR

Üye

Serruh KALELİ

Üye

Osman Alifeyyaz PAKSÜT

Üye

Recep KÖMÜRCÜ

Üye

Nuri NECİPOĞLU

Üye

Hicabi DURSUN

Üye

Celal Mümtaz AKINCI

Üye

Muammer TOPAL

Üye

M. Emin KUZ

Üye

Hasan Tahsin GÖKCAN

Üye

Kadir ÖZKAYA

Üye

Rıdvan GÜLEÇ

Üye

Recai AKYEL

Üye

Yusuf Şevki HAKYEMEZ